

[Főoldal](#) > ... > [Jogi Lépések Indítása](#) > [Hol És Hogyan?](#) > [Melyik Ország Joga Alkalmazandó?](#) > [Spain](#)

Melyik ország joga alkalmazandó?

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Spanyolország

1 A hatályos jogszabályok forrásai

1.1 Nemzeti szabályok

A kollíziós szabályok többségét a polgári törvénykönyv bevezető része (9-12. cikk) tartalmazza. Néhány különös törvény, mint például a nemzetközi örökbefogadásról szóló törvény, szintén tartalmaz alkalmazandó jogi rendelkezéseket.

1.2 Többoldalú nemzetközi egyezmények

Az alkalmazandó jogot illetően az alábbi uniós rendeletek vannak hatályban jelenleg Spanyolországban:

- a fizetésektelenségi eljárásról szóló 1346/2000 rendelet
- a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 593/2008 rendelet (Róma I.)
- a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló 864/2007 rendelet (Róma II.)
- a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló 1259/2010 rendelet (Róma III.)
- az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló 650/2012 rendelet.
- az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1191 rendelete (2016. július 6.) egyes közokiratoknak az Európai Unión belüli bemutatására vonatkozó előírások egyszerűsítése révén a polgárok szabad mozgásának előmozdításáról és az 1024/2012/EU rendelet módosításáról. 2019. február 16-ától alkalmazandó.

Spanyolország számos kollíziós egyezményben is szerződő állam. E tekintetben a főbb többoldalú egyezmények a következők:

- a családi és keresztnemekre irányadó jogról szóló egyezmény, München, 1980. szeptember 5.
- a szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról szóló egyezmény, Hága, 1996. október 19.
- a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló jegyzőkönyv, Hága, 2007. november 23.
- a végrendeleti intézkedések szabályaival kapcsolatos kollíziókról szóló egyezmény, Hága, 1961. október 5.
- a közlekedési balesetek tekintetében alkalmazandó jogról szóló egyezmény, Hága, 1971. május 4.

- a termékfelelősségre alkalmazandó jogról szóló egyezmény, Hága, 1973. október 2.

1.3 Főbb kétoldalú egyezmények

Az alkalmazandó jogot illetően a Spanyol Királyság és az Uruguayi Keleti Köztársaság között a gyermektartással kapcsolatos ügyekben fennálló kollíziók, valamint a tartásra vonatkozó bírósági ítéletek és egyezségek elismerése és végrehajtása tárgyában az 1987. november 4-én Montevideóban létrejött egyezmény hatályos jelenleg.

2 A kollíziós jogi szabályok végrehajtása

2.1 A bírák hivatalból kötelesek-e alkalmazni a kollíziós jogi szabályokat?

A polgári törvénykönyv 12. cikkének (6) bekezdése értelmében „[a] bíróságok és hatóságok hivatalból alkalmazzák a spanyol jog kollíziós szabályait”.

2.2 Vissza- és továbbutalás (Renvoi)

A polgári törvénykönyv 12. cikkének (2) bekezdése értelmében a külföldi jogra való hivatkozás a külföldi jog anyagi jogára való hivatkozásnak tekintendő attól a renvoi-tól függetlenül, amelyet a külföldi jog kollíziós szabályai egy másik, nem spanyol jogra vonatkozóan tesznek. Ez azt jelenti, hogy csak az elsőfokú renvoi elfogadott.

A másodfokú renvoi kizárólag váltók, csekkek és kötelezvények esetében megengedett az ilyen kötelezettségek vállalására való képességet illetően.

Uniós rendelet vagy nemzetközi egyezmény alkalmazandósága esetén ezen eszközök renvoi-ra vonatkozó különös szabályai alkalmazandók.

2.3 A kapcsoló tényező megváltozása

A spanyol jogban nincs a mobilitásból eredő problémákra, vagyis a kollíziós szabály által kapcsoló tényezőként használt körülményekben bekövetkezett változások esetére vonatkozó általános szabály. A polgári törvénykönyv 9. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik a nagykorúsággal kapcsolatban, hogy a kapcsoló tényező megváltozása nem érinti a már megszerzett nagykorúságot. A mérlegelendő kritérium az, hogy mely jog volt az alkalmazandó a jogi helyzet kialakulásakor, még akkor is, ha a kapcsoló tényező ezt követően megváltozik.

Uniós rendelet vagy nemzetközi egyezmény alkalmazandósága esetén ezen eszközök mobilitásból eredő problémákra vonatkozó különös szabályai alkalmazandók.

2.4 Kivételek a kollíziós jogi szabályok általános alkalmazása alól

A polgári törvénykönyv 12. cikkének (3) bekezdése értelmében semmi esetre sem lehet alkalmazni a külföldi jogot, ha az ellentétes a közrenddel. Ennélfogva a külföldi jog alkalmazása kizárt, ha az a spanyol jog alapelveit egyértelműen sértő eredményre vezet. Az alkotmányosan elismert elvek alapvetőnek tekintendők.

2.5 A külföldi jog bizonyítása

A külföldi jog tartalmát és érvényességét a feleknek kell bizonyítaniuk, a bíróság pedig ezt az általa a külföldi jog alkalmazása tekintetében szükségesnek tartott minden eszközzel ellenőrizheti. E vegyes rendszer a beadványok benyújtásának és a csak a fél kérelmére történő vizsgálatnak az elvét ötvözi a bíróság ellenőrzések elvégzésében való közreműködésének lehetőségével. Kivételes esetekben, ha a külföldi jog tartalma nem bizonyítható, a spanyol jog alkalmazandó.

3 Kollíziós jogi szabályok

3.1 Szerződéses kötelek és jogi aktusok

A szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jog meghatározásának kérdését általánosságban az 593/2008/EK

európai parlamenti és tanácsi rendelet („Róma I” rendelet) szabályozza. Azon esetekben, amelyekben a „Róma I” rendelet nem alkalmazandó, a polgári törvénykönyv 10. cikke (5) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban kell eljárni, amelyek a választás szabadságának elismerésén alapulnak, feltéve, hogy az alkalmazandó jogra vonatkozó választás kifejezett, és hogy e jognak van valamiféle kapcsolata a kérdéses üggyel. Ennek hiányában a felek tekintetében közös nemzeti jogot kell alkalmazni; ennek hiányában a közös szokásos tartózkodási helyük szerinti jogot, végső esetben pedig a szerződés megkötésének helye szerinti jogot kell alkalmazni.

3.2 Szerződésen kívüli kötelmi viszonyok

E kérdést a 2007. július 11-i 864/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet („Róma II” rendelet) szabályozza. A közlekedési balesetekkel és a gyártói felelősséggel kapcsolatos ügyekben az 1971., illetve 1973. évi hágai egyezményekben foglalt kollíziós szabályok alkalmazandók.

A fent említett rendelkezések hatálya alá nem tartozó ügyekre a polgári törvénykönyv 10. cikkének (9) bekezdése irányadó, amelynek értelmében a szerződésen kívüli felelősség eseteire a felelősséget származtató esemény bekövetkezése helyének joga vonatkozik. A nem engedélyezett megbízás nélküli ügyvitelre az azon hely szerinti jog az irányadó, ahol a megbízott a fő tevékenységet végzi, a jogalap nélküli gazdagodásra pedig az, amely alapján az értékátruházás a gazdagodott fél javára bekövetkezett.

3.3 A személyi állapot, valamint annak a családi állapottal kapcsolatos vonatkozásai (név, lakóhely, cselekvőképesség)

A polgári törvénykönyv 9. cikke kimondja, hogy az ezen ügyekben alkalmazandó jogot a természetes személyek állampolgársága dönti el. Léteznek a kettős állampolgárság és a nem meghatározható állampolgárság eseteire vonatkozó rendelkezések. A kettős állampolgárság az alapján határozandó meg, hogy spanyol jog szerinti vagy nem spanyol jog szerinti kettős állampolgárság-e. A kettős állampolgárságról szóló szerződések állnak fenn Chilével, Peruval, Paraguayjal, Nicaraguával, Guatemalával, Bolíviával, Ecuadorral, Costa Ricával, Hondurasszal, a Dominikai Köztársasággal, Argentínával és Kolumbiával. Ezekben az esetekben a nemzetközi szerződések rendelkezései alkalmazandók; ha azokban nincs ilyen rendelkezés, az utolsó szokásos tartózkodási helynek megfelelő állampolgárságot, ennek hiányában pedig a legutóbb megszerzett állampolgárságot részesítik előnyben. Ha a kettős állampolgárság nem a spanyol jog szerinti, és az állampolgárságok közül valamelyik spanyol, ez az uralkodó, habár az állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét alkalmazni kell, ha mindkét állampolgárság uniós országokhoz kötődik. A nem meghatározható állampolgárságú személyek esetében személyes jogként a szokásos tartózkodási hely jogát kell alkalmazni. A hontalan személyekre az 1954. szeptember 28-i New York-i egyezmény 12. cikke vonatkozik, és ennek értelmében az alkalmazandó jog a hontalan személy állandó lakóhelye szerinti ország, ennek hiányában pedig a tartózkodási helye szerinti ország joga.

A természetes személyek nevére alkalmazandó jogra az 1980. évi Münchener Egyezmény az irányadó. Egy természetes személy utó- és vezetékneveit az érintett személy állampolgársága szerinti állam joga határozza meg.

3.4 Szülő-gyermek kapcsolat megállapítása, ideértve az örökbefogadást is

A polgári törvénykönyv 9. cikkének (4) bekezdése értelmében a biológiai szülő-gyermek kapcsolat meghatározására a gyermeknek a kapcsolat megállapításának időpontjában meglévő szokásos tartózkodási helye szerinti jog alkalmazandó. Ha a gyermek nem rendelkezik szokásos tartózkodási hellyel, vagy ha e hely joga nem teszi lehetővé a szülő-gyermek kapcsolat megállapítását, a gyermek adott időpontbeli nemzeti joga alkalmazandó. Ha e jog nem teszi lehetővé a szülő-gyermek kapcsolat megállapítását, vagy a gyermek nem rendelkezik állampolgársággal, a spanyol anyagi jog alkalmazandó.

Az örökbefogadásra alkalmazandó jogra egy különös szabályozás, a nemzetközi örökbefogadásról szóló 54/2007. számú törvény az irányadó. E törvény 18. cikke értelmében az örökbefogadás hatáskörrel és illetékességgel rendelkező spanyol hatóság általi létesítésére a spanyol anyagi jog az irányadó, ha az örökbefogadott Spanyolországban rendelkezik állandó lakóhellyel az örökbefogadás időpontjában, vagy spanyolországi tartózkodás céljából Spanyolországba vitték vagy fogják vinni.

Az akár biológiai, akár örökbefogadáson alapuló szülő-gyermek jogviszony tartalmára és a szülői felelősség gyakorlására alkalmazandó jogot az 1996. október 19-i hágai egyezménnyel összhangban kell meghatározni. Az

egyezmény 17. cikke értelmében a szülői felelősség gyakorlására a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga az irányadó.

3.5 Házasság, házasság nélkül együtt élő párok, élettársi kapcsolatok, házasság felbontása, különválás, tartási kötelezettségek

Léteznek a házasságkötésre és a házasság joghatásaira vonatkozó szabályok. A házasságkötés formáját illetően a polgári törvénykönyv úgy rendelkezik, hogy Spanyolországban vagy azon kívül házasság köthető: 1) bíró, polgármester vagy a törvény által megjelölt tisztviselő előtt; 2) jogszerű vallási formában. A törvénykönyv azt is kimondja, hogy a spanyolok Spanyolországon kívül is köthetnek házasságot a házasságkötés helye szerinti jog által rögzített formában. Ha mindkét fél külföldi, akkor Spanyolországban is a spanyolokra érvényes rendelkezésekkel vagy valamelyikük személyes jogának rendelkezéseivel összhangban köthetnek házasságot. A házasságkötési képességre és a hozzájárulásra az egyes házastársak nemzeti joga az irányadó (a polgári törvénykönyv 9. cikkének (1) bekezdése).

A polgári törvénykönyv 9. cikkének (2) bekezdése értelmében a házasság joghatásaira a házastársaknak a házasság megkötésekor meglévő, közös nemzeti joga az irányadó. Közös nemzeti jog hiányában arra bármely házastárs személyes joga vagy bármely házastárs szokásos tartózkodási helye az irányadó, és ezt a házastársak által közösen, hiteles jogi aktusban kell kikötni a házasság megkötése előtt. Ha nem történt jogválasztás, akkor a feleknek a közvetlenül a házasságkötés utáni közös szokásos tartózkodási helye szerinti jogot kell alkalmazni, ilyen hiányában pedig azon országét, ahol a házasságkötés megtörtént.

A különválásra és a házasság felbontására az 1259/2010 rendelet az irányadó, amely megerősített együttműködést hoz létre a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén („Róma III” rendelet). A polgári törvénykönyv 107. cikkének (1) bekezdése értelmében a házasság érvénytelenítésére a házasságkötésre alkalmazandó jog az irányadó.

A spanyol nemzetközi magánjog nem tartalmaz rendelkezést az élettársakra vonatkozóan (ami elvben az analógia alkalmazását jelenti).

A tartási kötelezettségekre a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 2007. évi hágai jegyzőkönyv az irányadó.

3.6 Házassági vagyoni jogi rendszerek

A házasság joghatásaira irányadó szabály (a polgári törvénykönyv 9. cikkének (2) bekezdése) magába foglalja mind a személyi, mind pedig a vagyoni jogi hatásokat. Ezért a házastársaknak a házasság megkötésekor meglévő, közös személyes joga alkalmazandó; ennek hiányában pedig bármelyik fél személyes joga vagy szokásos tartózkodási helyének joga, ha ezt a házastársak közösen, hiteles jogi aktusban kikötötték a házasság megkötése előtt; ha nem történt jogválasztás, akkor a feleknek a közvetlenül a házasságkötés utáni közös szokásos tartózkodási helye szerinti jogot kell alkalmazni, ilyen hiányában pedig azon országét, ahol a házasságkötés megtörtént.

A házassági vagyoni jogi rendszert előíró, módosító vagy annak helyébe lépő szerződések vagy egyezségek érvényesek, ha azok megfelelnek vagy a házasság joghatásaira irányadó jognak vagy létrejöttük időpontjában bármelyik házastárs állampolgársága vagy szokásos tartózkodási helye szerinti jognak (a polgári törvénykönyv 9. cikkének (3) bekezdése).

3.7 Öröklés, végintézkedések

Spanyolország alkalmazza az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló 650/2012 rendelet rendelkezéseit. E rendelet értelmében az öröknyomnak az elhalálozás időpontjában szokásos tartózkodási helye szerinti jog alkalmazandó, kivéve, ha az öröknyom az állampolgárságának megfelelő jogot választotta alkalmazandó jogként.

A végintézkedések szabályaira az 1961. évi hágai egyezmény az irányadó.

3.8 Ingatlan

A polgári törvénykönyv 10. cikkének (1) bekezdése értelmében az ingatlannal kapcsolatos tulajdonjogra, vagyoni és egyéb jogokra a fekvésük szerinti hely joga az irányadó, és ez az ingóságokra is vonatkozik. A tranzitárúk feletti jogok megállapítása vagy átruházása alkalmazásában az árukat úgy tekintik, hogy azok a feladás helyén vannak, kivéve, ha a feladó és a címzett kifejezetten vagy hallgatólagosan megállapodtak abban, hogy azokat a rendeltetési helyen lévőnek tekintik. A hajókra, repülőgépekre és a vasúti közlekedési eszközökre, valamint az azokon alapított valamennyi jogra a lobogó szerinti állam vagy a lajstromozás helye szerinti ország joga vonatkozik. A gépjárművekre és a többi közúti közlekedési eszközre azon hely szerinti ország joga vonatkozik, ahol ezek találhatóak. Az értékpapírok kiállítására a kiállításuk helye szerinti jog az irányadó.

3.9 Fizetéseképtelenség

A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000 tanácsi rendelet hatálya alá nem tartozó esetekre a 2000. július 9-i 22/2003. számú csódtörvény az irányadó. E törvény 200. cikke értelmében a spanyolországi fizetéseképtelenségi eljárásokra és azok joghatásaira, valamint ezen eljárások lefolytatásának és lezárásának módjára főszabály szerint a spanyol jog az irányadó. (A fizetéseképtelenségi eljárásokban a biztosítási intézkedésekről szóló 9/2015. számú törvénnyel módosított 22/2003. számú törvény (a Spanyol Hivatalos Közlöny 2015. május 26-i száma)). A csódtörvény az eljárásban érintett különböző jogviszonyokra alkalmazandó jogot meghatározó nemzetközi magánjogi rendelkezéseket is tartalmaz.

Last update: 08/12/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.